

Az emberi erőforrások miniszterének

.../2015. (...) EMMI

r e n d e l e t e

**a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.)
EMMI rendelet módosításáról**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 10. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a a következő (1a) – (1m) bekezdésekkel egészül ki:

„(1a) A rendelet 1. melléklete tartalmazza az általános iskola 1–4. évfolyama számára kiadott kerettantervet.

(1b) A rendelet 2. melléklete tartalmazza az általános iskola 5–8. évfolyama számára kiadott kerettantervet.

(1c) A rendelet 3. melléklete tartalmazza a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára kiadott kerettantervet.

(1d) A rendelet 4. melléklete tartalmazza a gimnáziumok 7–12. évfolyama számára kiadott kerettantervet.

(1e) A rendelet 5. melléklete tartalmazza a gimnáziumok 5–12. évfolyama számára kiadott kerettantervet.

(1f) A rendelet 6. melléklete tartalmazza a szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára kiadott kerettantervet.

(1g) A rendelet 7. melléklete tartalmazza a miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettanterveket.

(1h) A rendelet 8. melléklete tartalmazza a szakiskolák számára kiadott kerettantervet.

(1i) A rendelet 9. melléklete tartalmazza a Köznevelési Hídprogramok kerettanterveit.

(1j) A rendelet 10. melléklete tartalmazza a nemzetiségi nevelés-oktatás kerettanterveit.

(1k) A rendelet 11. melléklete tartalmazza a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára kiadott kerettanterveket.

(1l) A rendelet 12. melléklete tartalmazza a felnőttoktatás számára kiadott kerettanterveket.

(1m) A rendelet 13. melléklete tartalmazza a szakiskolát végzettek középiskolája számára kiadott kerettantervet.”

2. § A Rendelet 7. melléklete az *1. melléklet* szerint módosul.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Budapest, 2015.

Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere

A Rendelet 7. melléklete a következő 7.31. ponttal egészül ki:

**„7.31. Az iskolai labdarúgás kerettanterve a köznevelés
1-4., 5-8. és 9-12. évfolyamai számára**

1-4. ÉVFOLYAM

Célok, feladatok

Az iskolai labdarúgás legfőbb célja, hogy a játékon keresztül minél több gyermek és fiatal (fiú és lány egyaránt) fedezhesse fel a labdarúgás élményét. A pozitív hatások eredményeképpen pedig rendszeresen jelenjen meg a szabadidős tevékenységek között is. Az iskolai labdarúgás oktatási szemlélete a játékosagra és a játéktevékenységre épít, amelynek egyszerűnek, izgalmasnak és örömtelinek kell lennie. A játéktevékenység a legfőbb motiváció a tanulók számára, amely segítségével autentikus körülmények között kezdődik meg a sportág alapjainak elsajátítása. A legtöbb gyermek számára a labdarúgás egyet jelent a szórakozással, a társas együttlét és az önkifejezés fő formájával. Mindezekon túl a labdarúgó játékokban megjelenő, egyéni és társas problémamegoldást kívánó helyzetek a motoros szférán túl kiválóan fejlesztik a szociális és kognitív képességeket.

Az alsó tagozatos testnevelésben a tanulók alapvető mozgásmintáinak és mozgáskészségeinek kialakítása, formálása, illetve a szabályozott mozgásvégrehajtás alapjainak elsajátítása a legfontosabb cél. Ebből fakadóan az alapkészségek mozgásmintáinak megszilárdulása, magabiztos végrehajtásuk kialakulása kiemelkedően fontos ebben az időszakban, melyek a hatékony és gyors mozgástanulás, továbbá a bonyolultabb sportági mozgások az iskolai labdarúgás alapfeltételeiként jelentkeznek. A labdarúgó tevékenységek során a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások mellett hangsúlyosan fejlődnek a manipulatív mozgások. A labda rúgása, megállítása, görgetése, dobása, elkapása és különböző testrészekkel történő kezelése a labdarúgó játékok sajátos készségcsoportját képezik, amely hozzájárul a szem-kéz és szem-láb koordináció fejlődéséhez.

A gyakorlás során mindkét láb ügyességét szimmetrikusan szükséges fejleszteni, és lehetőség szerint a test minden részének (fej, vállak, comb, kéz, láb) be kell kapcsolódnia a feladatokba. A labdakontroll fejlesztése során törekedni kell arra, hogy a vizuális információfeldolgozás a végrehajtások mentén egyre hatékonyabbá váljon, párhuzamosan a rúgások és a lábfej részeinek tudatos használatával. Az egyéni szerepjátékok, illetve a különböző szabályjátékok alkalmazása jól tudatosítható környezetet teremt a kreativitás, felfedezéssel mozgástanulás és az ezeket kísérő önálló, alkotó gondolkodás fejlesztéséhez. A játékos feladatok, játékok során fontos, hogy a tanulók minél változatosabb méretű, formájú, anyagú labdával, eszközzel szerezzenek mozgástapasztalatot.

Az iskolai labdarúgás oktatási szemlélete szerint fontos, hogy minden tanulónak azonos mennyiségű idő álljon a rendelkezésre a tanulás során, emellett, minden tanuló minden helyzetben (például különböző posztokon) rendszeresen, többször kipróbálhassa magát. Az

iskolai labdarúgás hangsúlyos tevékenységét a fesztiválok jelentik, amelyek rendszeresen visszatérő, kontrollált versenyszituációkra építő, közösségfejlesztő funkciója kiemelkedő. A fesztiválok során olyan élményszerű, több állomáson egy időben zajló gyakorláson, játékos feladatokon, játékokon vesznek részt a tanulók, amelyek változatos és motivált tanulási környezetet teremtenek minden résztvevő tanuló számára.

Az 1-4. osztály tantervében az alapvető természetes mozgáskészségek fejlesztése és alkalmazása hatja át a tematikai egységeket. A testtel- és a térrel kapcsolatos érzékelési funkciók fejlődése egyre tudatosabbá, célorientáltabbá teszi az egyes mozgások végrehajtását, amelyek segítségével a labdával történő manipulatív tevékenységek hatékonyabban végezhetők. Az egyéni labdás koordinációfejlesztés rendkívül hangsúlyos ebben az életszakaszban, amely során kialakul a biztonságos láb-labda kapcsolat. A kooperatív jellegű együttműködést igénylő játékok és feladatok megteremtik a motoros és pszichés alapját a későbbi, időkénszert alatti, versenyjellegű tevékenységeknek.

A foglalkozások során külön kiemelt fejlesztési területet jelentenek a kisjátékok, a kreatív játékok és a mérkőzésjátékok. A kisjátékokban megvalósuló alkalmazó gyakorlás feladathelyzeteket teremtve, változatos térbeli, létszámbeli, szabálybeli és létszámmal zajló játékokban fejti ki pótolhatatlan fejlesztő hatásait. A szabályozott feltételek mellett sokszoros mozgástanulási lehetőség alakul ki minden tanuló számára. A kreatív játékok a labdarúgó tevékenység által közvetíthető ismeretekhez és személyiségfejlesztéshez kapcsolódóan fejtenek ki jelentős hatást. A kreatív játékok kedvező feltételeket teremtenek a közösségfejlesztéshez és az egyéni, önálló alkotó gondolkodás formálódásához. Végül a mérkőzésjátékok az életkori sajátosságokhoz illeszkedő létszámmal, célfelületekkel és szabályrendszerrel kontrollált versenyszituációkba ágyazva teszik teljessé a fejlesztő hatásrendszert.

A fenti alapelvek és fejlesztési feladatok megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy a tanulási folyamat egészét át kell hatnia a sikerességnek, az élményszerzésnek, a kihívást jelentő, örömteli mozgásos tevékenységeknek, amelyek a játékoság módszerével együtt formálják a testneveléshez és a labdarúgáshoz fűződő pozitív attitűdbázist. A kerettanterv minden tanuló számára heti két órában biztosítani kívánja a hatékony és eredményes labdarúgás tanulást.

1–2. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. TESTTUDAT ÉS TÉRBELI TUDATOSSÁG	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	A mozgásfejlődés során kialakult természetes mozgáskészségek elemi szintű alkalmazása térben. Alapvető ismeretek a testtel és a téri irányokkal kapcsolatban.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A mozgáskoordináció részeként a test- és térérzékelés javulása, az izomtudat tudatosodása, finomodása. A természetes mozgások alapvető mozgásmintáinak megismerése, melyek biztosítják a későbbi sport-specifikus készségek alapjait.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Testtudatfejlesztő mozgásos feladatok, játékok Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák végrehajtása és		<i>Matematika:</i> <i>számolás, térbeli</i>

<p>koordinációs fejlesztési céllal végzett játékos feladatok, szerep- és szabályjátékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - járások, futások, oldalazások lassú, közepes, gyors tempóban; - szökkenések, szökdelések és ugrások azonos szintről azonos szintre; - irányváltoztatások, menekülés és üldözés egyszerű fogójátékokban, szlalom pályán; - gördülések, gurulások, esések egyszerű feladatai. <p>Térbeli tudatosságfejlesztő mozgásos feladatok, játékok</p> <p>Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák végrehajtása és térérzékelést fejlesztő céllal végzett játékos feladatok, területváltó, területre irányuló, valamint a helyezkedést előkészítő játékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - helyben, a saját térben, haladással az általános térben; - különböző irányokba; - különböző útvonalakon (egyenes vonalon, cikk-cakkban, hullámvonalon, egyéb útvonalakon); - különböző sebességtartományokban; - állandó vagy fokozatosan változó sebességgel. <p>A vizuális ingerek és a mozgás összehangolásának játékos feladatai, játékai.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Az alkalmazott természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák elnevezései, a tanórák alapvető szabályai, szokások, a mozgásvégrehajtások tanulási szempontjainak megismerése, eszköznevezések.</p> <p>A térbeli tudatosság (érzékelés): elhelyezkedés a térben, mozgásirány, a mozgás végrehajtásának útvonala.</p> <p>Az energia-befektetés tudatossága: idő, sebesség, erő kifejtés fogalmak ismerete.</p> <p>Taktikai ismeretek</p> <p>Labda nélküli egyéni taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a labda megszerzésére és megkapására irányuló cselekvések támadásban és védekezésben; - védekező és támadó lábmunka; - meneküléshez és üldözéshez kapcsolódó tudatosság (elszakadás, irány- és ritmusváltoztatás a térben). <p>A mozgásműveltség elemeinek elsajátítása során a tanulónak világos képet kell kapniuk a pozitív testképről. Ennek mentén a tanulók megismerik az önismeret, önreflexió fogalmát, továbbá képessé válnak saját testi határaik megélésére, azon határok átlépésére, amelyek elősegítik az önértékelés, önreflexió fejlődését.</p>	<p><i>tájékozódás, összehasonlítások</i></p> <p><i>Környezetismeret: testünk, életműködéseink, tájékozódás</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: tárgy és környezetkultúra, vizuális kommunikáció</i></p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Testtartás, testrészek, irányok, mozgásútvonal, sebesség, ütközések elkerülése, cikk-cakk vonal, hullámvonal, alacsony-magas súlyponti helyzet, alaphelyzet.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>2. EGYÉNI LABDÁS KOORDINÁCIÓFEJLESZTÉS</p>	<p>Órakeret 24 óra</p>
---	--	-----------------------------------

Előzetes tudás	A mozgásfejlődés során kialakult természetes manipulatív alapkészségek elemi szintű alkalmazása. Tapasztalat a különböző labdák és eszközök fizikai tulajdonságairól.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A természetes manipulatív alapkészségek végrehajtási mintáinak kialakítása és formálása, kiemelten a szem-láb koordináció fejlesztésével. A láb és a labda kapcsolatának kialakítása, a labdaérzékelés fejlesztése vizuális információfeldolgozás hatékonyságának növelésével.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben, a saját térben különböző testrészekkel: <ul style="list-style-type: none"> - rúgófelületek kialakítása lufi, hálós labda, labda segítségével; - görgetések, húzások, tolások a lábfej különböző részeivel (talppal, belsővel, belső csüddel, külsővel, külső csüddel, teljes csüddel); - labdafeldobások, elkapások, labdavezetések kézzel; - általános ügyességfejlesztő gyakorlatok lufival, strandlabdával, gumilabdával, röplabdával, könnyű futball labdával ; - emelgetés (ún. dekázás) lábbal és a test különböző részeivel kötetlen pattanással, egy pattanásból; - rúgómozdulatok (dekázás) hálós labdával; - kreatív egyéni „trükközés” hálós labdával. Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben, majd előkészítő mozgásokkal, rúgófallal és kapuval szemben: <ul style="list-style-type: none"> - rúgások és labdaátvételek a lábfej különböző részeivel; - célba rúgások; - guruló labda megállítása talppal, belsővel; - rúgások kézből, kisbójáról különböző távolságra és magasságra; - rúgás feladatok kézből, pattanásból szabadon. Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok mozgással az általános térben: <ul style="list-style-type: none"> - lassú sebességű labdavezetések köríven, majd álló akadályok között, később fokozatosan gyorsabban mozgó társak között az ütközések elkerülésével; - labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok a sebesség fokozatos növelésével; - labdavezetések sokféle mértani alakzatban; - labdavezetések zenei ritmusra; - labdavezetések önállóan alkotott útvonalakon (pl. számokon, betűkön stb.); - labdavezetések összekötve irány- és ritmusváltoztatással, egyszerű elhúzás-eltolás cselekkel összekötve; - cselezések álló akadályokkal szemben; - árnyék- és tükrögyakorlatok labdával a társ(ak) követésével; - rúgások nagy (2-5 m széles) célfelületekre célozva; - egyéb labdaérzékelő gyakorlatok.		<i>Környezetismeret:</i> <i>tájékozódási</i> <i>alapismeretek;</i> <i>testünk</i> <i>Vizuális kultúra:</i> <i>vizuális</i> <i>kommunikáció</i> <i>Technika:</i> <i>anyagok és</i> <i>alakításuk</i>
2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS		

<p>Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat ismerete. A dobások és rúgások, mint manipulatív alapmozgások vezető műveletei, tanulási szempontjai. Térbeli és energia-befektetési ismeretek az eszközhasználat relációjában. Az eszközkezelés lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete.</p> <p>Taktikai ismeretek</p> <p>Egyéni labdás taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - célfelület elérésére, gólszerzésre irányuló tevékenység. <p>A testnevelés órákon a folyamatos gyakorlás eredményeként a tanulóknak tudatosul, hogy a rendszeres testmozgás, a mozgásos játékok befolyásolják az aktuális játékkedvüket, mozgékonyágukat, aktivációs energia szintjüket.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az eszközök megnevezései, használati szabályai, rúgás, gurítás, dobás, elkapás, labdavezetés, terelés, pattintás, labdaátvétel, rúgófelület, dekázás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. EGYÜTTMŰKÖDÉS A TÁRSSAL, TÁRSAKKAL	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Tapasztalat a páros és csoportos mozgásos tevékenységekkel, játékokkal kapcsolatban. Életkornak megfelelő társas felelősségtudat.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A labdarúgáshoz szükséges alapvető társas magatartásformák megértése, a közös játék alapélményének megteremtése. A kooperatív viselkedésformák alapjainak elsajátítása. A támadó-védő szerepek előkészítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben és haladással, kézzel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - egy- és kétkezes labdagörgetések talajon és testen; - labdaterelések, gurítások és dobások: különböző technikával, kiinduló helyzetekből; - többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labda használata; - guruló, pattanó és levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása helyben, majd haladással; - alsó, felső, mellő dobások és elkapások. <p>Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, játékos passzgyakorlatok és játékok lábbal és egyéb testrészekkel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, lassú mozgásból szabadon, társhoz, célra; - guruló labda megállítása helyben, majd lassú mozgásból talppal, belsővel; - kényszerítő átadások előkészítése; - passzgyakorlatok különböző változatos alakzatokban (pl. háromszögben, négyzetben, rombuszban); - passzgyakorlatok párban nagyméretű célfelületre történő gólszerzési lehetőséggel. 		<p><i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, látványok megfigyelése</p>

<p>Páros és csoportos kooperatív jellegű játékos mozgásos feladatok, valamint játékok eszköz nélkül és különböző eszközökkel.</p> <p>Alapszerelés szemből, lövés és passz akadályozásának feladatai.</p> <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Társas taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban 2:0 ellen helycserék, mögé kerülések; - támadásban 3:0 elleni helyezkedés alakzat tartásával (háromszög) és alakzat bontásával (helycserék, mögé kerülések, forgások); - támadó-védő szerepek alapfeladatai. <p>Az életkori sajátosságokból fakadóan a tanulók valódi csoporthoz való tartozásának élménye még nem jellemző. Ezért a testnevelésóra keretei között a tanulóknak tudatosított, közösen – osztályban, csoportban – megélt pozitív élmények adják a csoporthoz tartozás élményének alapját. Ennek eredménye a fokozódó kooperatív magatartás kialakulása.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vezető, követő, menekülő, üldöző, támadó, védő, fedezés, zavarás, ütközés, párharc, együttműködés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. KISJÁTÉKOK	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Alapszinten ismeri, és végre tudja hajtani az alapvető manipulatív eszközhasználati formákat: gurítás, dobás, rúgás, labdavezetés, elkapás. Játéktapasztalata van a labdával.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az alapvető technikai elemek játékhelyzetben történő gyakorlása, és ennek részeként az elemi szintű taktikai feladatok megoldása. Az összjáték lehetőségének, szerepének felismerése a játékhelyzetekben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok;</p> <ul style="list-style-type: none"> - félig aktív vagy aktív védővel szemben, nagyméretű célfelületekre történő gólszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás félig aktív vagy aktív védővel szemben rögzített célfelület (pl. kapu, vonal) nélkül; - aktív védővel szemben, célfelülettel (pl. kapu(k)ra, vonalra); - többkapus játékok különböző formájú és méretű területeken; <p>4:1 elleni cicajátékok négyzet és téglalap alapú területen.</p> <p>4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>A szélesség és mélység megértése. A helyezkedés és a labdacentrikus védekezés alapjainak megértése. Játékfeladatok, játékszabályok keretein belüli cselekvés, a társas szabályok megsértésének észlelése és jelzése, alkalmazkodás az irányításhoz. A sportszerűség fogalmának megértése.</p> <p>Taktikai ismeretek:</p>		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Környezetismeret:</i> tájékozódás</p>

<p>Az 1:1 elleni játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása. <p>A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1 elleni játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p>A kispályások során a tanulók számára örömet, jó érzést okozó feladatok sokszori, sikeres végrehajtása adja az alapját, hogy megtapasztalják és átéljék a játékhelyzetek és feladatok után a játék és az élmény kapcsolatát, a kellemes érzéseik okait.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdabirtoklás, védekezés, támadás, sportszerűség, győztes, vesztes, gólszerzés, gólszerzés megakadályozása, összjáték.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. KREATÍV JÁTÉKOK	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A tanulóknak tapasztalata van az önálló, fantáziára építő játékok kitalálásában, a játékfeladatok megbeszélésében, meghatározásában.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A kreatív játékok alkalmazásával a tanulók előzetes mozgás- és játéktapasztalataira építve az önálló alkotó gondolkodás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a játékszabályok, megkötések, illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotásában.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Fogók közbeni szerepek szabad megválasztása. A játékok történeti, képzeleti kereteinek meghatározása. Előre meghatározott futó- vagy fogójátékok egy-egy szabályának módosításai (ház, megfogás, szabadítás, létszám, eszköz, terület stb.). Kisjátékok és mérkőzésjátékok módosítása egy szempont figyelembevételével: <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma; - a pont (gól)szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások.		<i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások <i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, tárgy- és környezetkultúra
5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A játékok módosítási lehetőségeinek elnevezései, a játékok megnevezései, a játékszabályok megismerése és alkalmazása. Taktikai ismeretek:		

<p>A kreatív játékokban az 1:1 elleni játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása. <p>A kreatív játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p>Ebben az életkorban a problémamegoldás korlátozott és leszűkített, ezért a tanulók egy probléma megoldása során nem képesek több szempontból vizsgálni a szituációt. Ennek eredménye a helytelen vagy sikertelen végrehajtás lehet. A fejlesztés során a testnevelésórai helyzetekben a tanulók egy-két szempont figyelembe vételével képessé válnak a feladatok megoldására.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játékfeladat, játékmegkötés, szabályalakítás, játékösszetevők, önálló alkotás, ötletes megoldás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. MÉRKŐZÉS JÁTÉKOK	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	A mérkőzésjátékok alapszabályainak megismeréséhez szükséges alapvető ismeretek, illetve a játékhoz szükséges alapmozgások elemi szintű végrehajtása (futás, irányváltztatás, rúgás és labdaátvétel).	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A játékot alkotó mozgások és mozdulatok alkalmazásával kapcsolatos első tapasztalatok megszerzése. A játékelmény megtapasztalása és a tevékenységorientált, kontrollált versenyjátékok elfogadásán, megértésén és alkalmazásán keresztül a játékhoz kapcsolódó érzelmi kötődés kialakulása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>6.1. MOZGÁSMŰVELTSEG 3:3 elleni, kapus nélküli, kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötések, szabálmódosítások; - játéktér mérete, formája; - kapuk száma, szöge, mérete, elhelyezése; - gólszerzés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja. <p>6.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Mérkőzés játékokban az alábbi játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; 		<p><i>Matematika:</i> <i>számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</i></p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> <i>vizuális kommunikáció</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzés megakadályozása; - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p>Az önálló feladatmegoldás, a kompetencia tudat teljes megélése érdekében a csökkentett versenyhelyzetek és a tanuló önmagához mért fejlődésének hangsúlyozása történik. Ez által serkenthető a kooperatív magatartás kialakulása, amelynek következtében fokozatosan létrejön a társakkal és a pedagógussal való együttműködés.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdatartás, üres terület, védekezés, támadás, összjáték, egyszerű technikai elemek és szabályok, együttműködés csapaton belül, sportszerűség, győztes, vesztes, megegyezés, különbözőség, másság, elfogadás, szabályszegés, szabálykövetés.</p>

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	
	<p>Testtudat és térbeli tudatosság A tanuló váljon képessé a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák végrehajtására, területváltó, területre irányuló, valamint a helyezkedést előkészítő játékokban, feladatokban. Képes a térben alacsony és közepes sebesség mellett, változó körülmények között biztonságosan haladni. Tudatosan alkalmazzon elszakadásra irányuló cseleket, mozgásokat.</p> <p>Egyéni labdás koordinációfejlesztés A tanuló váljon képessé az előzetes mozgástapasztalatához viszonyítva a labda folyamatos kontrollálására állandó körülmények között, valamint a lábfej különböző részeivel történő labdakezelésre. Ismerje a labdavezetést, labdaátvétel és a rúgás vezető műveleteit, tanulási szempontjait.</p> <p>Együttműködés a társsal, társakkal A tanuló váljon képessé együttműködni egy vagy két társával a játék közben. Ismerje a támadó és védő alapvető feladatait különböző játékokban, játékhelyzetekben.</p> <p>Kisjátékok A tanuló ismerje a helyezkedés és a labdacentrikus védekezés alapjait. Rendelkezzen alapvető ismeretekkel a létszám azonos és létszámfölényes helyzetek támadó és védő feladatairól, szerepeiről. Értse a sportszerűség fogalmát, törekedjen alkalmazására.</p>

	<p>Kreatív játékok A tanuló váljon képessé, pedagógus segítsége mellett, a kislejátékok vagy a mérkőzésjátékok szabályait egy szempont alapján módosítani, megváltoztatni. Törekedjen a játékokhoz kapcsolódóan az egyéni elképzelések, megoldások megfogalmazására.</p> <p>Mérkőzésjátékok A tanuló váljon képessé mérkőzés közben támadásban egyéni akciók végig vitelére, gólszerzésre, védekezésben a gólvesztély közvetlen elhárítására. A tanuló törekedjen a labda azonnali visszaszerzésére labdavesztés után. Fogadja el a kontrollált mérkőzésjátékokhoz kapcsolódó szabályokat. Értse, hogy a mérkőzések során a tanulás és a játékélmény hangsúlyos, és alapvetően nem a győzelem vagy a vereség ténye.</p>
--	---

3-4. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. TESTTUDAT ÉS TÉRBELI TUDATOSSÁG	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A természetes mozgáskészségek egyszerű kombinációkban és játékokban történő alkalmazása. A testrészek ismerete. Tapasztalat a tér, a test és a társak mozgásának viszonylatában, különböző sebességtartományokban.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A mozgáskoordináció részeként a test- és térérzékelés, a dinamikai összetevőkkel kapcsolatos tudatosság javulása, az izomtudat finomodása. A természetes mozgások alkalmazása, melyek biztosítják a későbbi sport specifikus készségek alapjait.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Testtudatfejlesztő mozgásos feladatok, játékok: Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák, valamint azok egyszerű kombinációinak koordinációs fejlesztési céllal végzett játékos feladatai, szabályjátékai: <ul style="list-style-type: none"> - járások, futások, oldalazások váltakozó súlyponti helyzetben és váltakozó sebességgel; - szökkenések, szökdelések és ugrások váltakozó szinteken és magasságban; - irányváltoztatások, menekülés és üldözés komplex akadálypályákon és összetett fogójátékokban; - gördülések, gurulások, esések. Térbeli tudatosságfejlesztő mozgásos feladatok, játékok: Természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák végrehajtása és térérzékelést fejlesztő céllal végzett játékos feladatok.		<i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások <i>Környezetismeret:</i> testünk, életműködéseink, tájékozódás <i>Vizuális kultúra:</i> tárgy és környezetkultúra, vizuális kommunikáció

<p>Területváltó, területre irányuló, valamint a helyezkedést oktató játékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - célfelület által meghatározott mozgással szélességben és mélységben; - különböző irány- és útvonal-kombinációkban; - változó, váltakozó sebességtartományokban. <p>A vizuális és auditív ingerek és a mozgás összehangolásának játékos feladatai, játécai.</p> <p>Fokozódó nehézségű labdavezetéssel végzett térérzékelést fejlesztő gyakorlatok.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az alkalmazott természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák elnevezései, a tanórák alapvető szabályai, szokások, a mozgásvégrehajtások tanulási szempontjainak megismerése, eszköznevezések; - a térbeli tudatosság (érzékelés): elhelyezkedés a térben, mozgásirány, a mozgás végrehajtásának útvonala; - az energia-befektetés tudatossága: idő, sebesség; erő kifejtés fogalmak ismerete. <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Labda nélküli egyéni taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a labda megszerzésére és megkapására irányuló cselekvések támadásban és védekezésben; - védekező és támadó lábmunka; - meneküléshez és üldözéshez kapcsolódó tudatosság (elszakadás, irány- és ritmusváltoztatás a térben). <p>Elfogadja a külső visszajelzés információit az önértékelés sérülése nélkül, és képes a mozgásműveltség fejlesztése érdekében egyénre szabott, saját célokat kitűzni, elérni és felismeri egyéni sajátosságait, erősségeit, gyengeségeit.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Írányváltoztatások, mozgásútvonal, sebességváltoztatások, ütközések elkerülése, súlyponti helyzetváltoztatások, alaphelyzet.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. EGYÉNI LABDÁS KOORDINÁCIÓFEJLESZTÉS	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A manipulatív alapkészségek gyakorlottsága, a dobások, elkapások, rúgások és átvételek alapvető mozgásmintáinak ismerete. Tapasztalat a labdás ügyességfejlesztő gyakorlatokról.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A természetes manipulatív alapkészségek végrehajtási mintáinak változó körülmények közötti alkalmazása, kiemelten a szem-láb koordináció fejlesztésével. A láb és a labda kapcsolatának kialakítása fokozódó sebesség mellett, a labdaérzékelés fejlesztése a vizuális információfeldolgozás hatékonyságának növelésével.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG		<i>Matematika:</i>

<p>Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben, a saját térben különböző testrészekkel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rúgófelületek változatos használata lufi, hálós labda, labda segítségével; - görgetések, húzások, tolások a lábfej különböző részeivel (talppal, belsővel, belső csüddel, külsővel, külső csüddel, teljes csüddel); - labdafeldobások, elkapások, labdavezetések kézzel; - általános ügyességfejlesztő gyakorlatok lufival, strandlabdával, gumilabdával, röplabdával, könnyű football labdával, football labdával; - emelgetés (ún. dekázás) lábbal és a test különböző részeivel egy pattanásból, változatos pattanási variációkkal, majd pattanás nélkül; - rúgómozdulatok (dekázás) különböző ritmussal (erőadagolással) hálós labdával; - kreatív egyéni „trükközés” hálós labdával. 	<p><i>számolás, összehasonlítások</i></p> <p><i>Környezetismeret: tájékozódási alapismeretek; testünk</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i></p> <p><i>Technika: anyagok és alakításuk</i></p>
<p>Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok előkészítő mozgásokkal rúgófallal és kapuval szemben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rúgások és labdaátvételek a lábfej különböző részeivel; - célba rúgások; - guruló labda megállítása talppal, belsővel; - rúgások kézből célra; - rúgás feladatok kézből, pattanásból szabadon. 	
<p>Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok fokozódó sebességű mozgással az általános térben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - közepes, majd nagysebességű labdavezetések köríven, majd álló akadályok között, később fokozatosan gyorsabban mozgó társak között az ütközések elkerülésével; - labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok a vizuális kontroll csökkentésével; - labdavezetések sokféle mértani alakzatban; - labdavezetések zenei ritmusra; - labdavezetések önállóan alkotott útvonalakon (pl. számokon, betűkön stb.); - labdavezetések összekötve irány- és ritmusváltoztatással, egyszerű elhúzás-eltolás cselekkel összekötve; - cselezések mozgó társsal szemben; - árnyék- és tükörgyakorlatok labdával a társ(ak) követésével; - rúgások nagy (2-5 m széles) célfelületekre célozva; - egyéb labdaérezkítő gyakorlatok. 	
<p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>A dobások és rúgások, mint manipulatív alapmozgások vezető műveletei, tanulási szempontjai. Térbeli és energia-befektetési ismeretek az eszközhasználat relációjában. Az eszközkezelés lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékfeladat által megkövetelt szabályok szerinti eszközhasználat ismerete.</p>	

Taktikai ismeretek: Egyéni labdás taktikai elemek: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - célfelület elérésére, gólszerzésre irányuló tevékenység. A helyes technikai végrehajtásra való tudatos törekvés során kialakul a tanuló akaratlagos figyelme saját testére, mozgására, melynek eredményeként képes pontosan és tantárgyi terminológia szerint megérteni, meghatározni, tudatosítani a mozgás tanulása közbeni és általi testi érzéseket, érzeteket.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az eszközök megnevezései, használati szabályai, rúgás, gurítás, dobás, elkapás, labdavezetés, terelés, pattintás, labdaátvétel, labdavezetés.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. EGYÜTTMŰKÖDÉS A TÁRSSAL, TÁRSAKKAL	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok kézzel, lábbal és egyéb testrészekkel. A labda rúgásának és megállításának, valamint a passzgyakorlatok tanulási szempontjainak, alkalmazásának ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A labdarúgáshoz szükséges alapvető társas magatartásformák kialakítása, a közös játék alapélményének további mélyítése. A kooperatív viselkedésformák, a társas felelősség további formálása kontrollált versenyszituációkban is.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben és haladással, kézzel: <ul style="list-style-type: none"> - többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labda használata komplex ügyességfejlesztéssel; - guruló, pattanó és levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása helyben, majd haladással; - alsó, felső, mellső dobások és elkapások fokozott erőfeszítéssel. Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, játékos passzgyakorlatok és játékok lábbal és egyéb testrészekkel: <ul style="list-style-type: none"> - álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, lassú mozgásból szabadon, társhoz, célra; - guruló labda megállítása helyben, majd lassú mozgásból talppal, belsővel; - kényszerítő átadások előkészítése; - passzgyakorlatok különböző változatos alakzatokban (pl. háromszögben, négyzetben, rombuszban); - passzgyakorlatok párban és hármasban nagyméretű célfelületre történő gólszerzési lehetőséggel. Páros és csoportos kooperatív vagy kompetitív jellegű játékos mozgásos feladatok és játékok eszköz nélkül és különböző eszközökkel. Alapszerelés szemből, lövés és passz akadályozásának feladatai.		<i>Matematika:</i> műveletek értelmezése; geometria, mérés, testek <i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció, látványok megfigyelése

3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Társas taktikai elemek: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban 2:0 ellen helycserék, mögé kerülések; - támadásban 3:0 elleni helyezkedés alakzat tartásával (háromszög) és alakzat bontásával (helycserék, mögé kerülések, forgások); - támadó-védő szerepek alapfeladatai. A testnevelésórai szituációk lehetőséget biztosítanak annak megtanítására és érzékeltetésére, hogy küzdeni akarás nélkül nem lehet érvényesülni sem a sportban, sem az életben. Azt azonban fontos megértetni és megláttatni a tanulókkal, hogy hol a határa az agresszióknak. Mindez kiegészülve az együttműködést igénylő feladatokkal, a tanulók különbséget tudnak tenni a kompetitív és kooperatív viselkedés között.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vezető, követő, menekülő, üldöző, támadó, védő, fedezés, zavarás, ütközés, párharc, periférikus látás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. KISJÁTÉKOK	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	Alapszintű játéktapasztalata van az 1:1, 2:1, 2:2 és 3:1 elleni játékokban. Képes a tanult technikai elemek – csökkenő hibaszázalék melletti – alkalmazására.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A kisjátékok alkalmazásával, játékhelyzetben, az alapvető és sportág specifikus technikai elemek gyakorlása és az egyre bonyolódó taktikai feladatok megoldása. Az összjáték lehetőségének, szerepének felismerése, keresése a játékhelyzetekben.	
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG 1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok; 3:2 elleni játékok; 4:1 elleni játékok; 4:2 elleni játékok; 4:3 elleni játékok; <ul style="list-style-type: none"> - félig aktív, aktív védővel szemben, nagyméretű célfelületekre történő gólszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás félig aktív, aktív védővel szemben rögzített célfelület (pl. kapu, vonal) nélkül (pl. cicajátékok); - aktív védő(k)vel szemben célfelülettel [pl. kapu(k)ra, vonalra]; - kiegészítő faljátékosok bekapcsolásával; - szélességben és mélységben osztott pályán (pl. sávok); - többkapus játékok különböző formájú és méretű területeken. 		<i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások <i>Környezetismeret:</i> tájékozódás <i>Magyar nyelv- és irodalom:</i> kommunikációs jelek felismerése és értelmezése
4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A szélesség és mélység megértése. A helyezkedés és a labdacentrikus		

<p>védekezés alapjainak megértése. Játékfeladatok, játékszabályok keretein belüli cselekvés, a társas szabályok megsértésének észlelése és jelzése, alkalmazkodás az irányításhoz. A sportszerűség fogalmának megértése.</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Az 1:1 elleni játékban a játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célterület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célterület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása; <p>A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 4:2; 4:3 elleni játékokban a játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célterület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célterület közé történő helyezkedés). <p>Az alsó tagozatos testnevelés során a tanuló képes meghatározni saját pillanatnyi aktivitási szintjét, és képes megállapítani, hogy az alacsonyabb-e vagy magasabb-e a számára optimális állapotnál. Ennek megfelelően képes azonosítani azt az aktivitási szintet, amely számára az általánosan jó közérzetet, illetve a játékokban történő hatékony részvételt biztosítja.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Üres terület, megegyezés, szabadrúgás, döntéshelyzet, áttörés, pozíció, visszazárás, elszakadás.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>5. KREATÍV JÁTÉKOK</p>	<p>Órakeret 20 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A tanulóknak tapasztalatuk van az egyszerű szabályokon alapuló játékok egy szempont szerinti változtatásában. Ismerik a szabályváltoztatás alapvető lehetőségeit.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A kreatív játékok alkalmazásával a tanulók előzetes mozgás- és játéktapasztalataira építve továbbfejlődik az önálló-alkotó gondolkodás. A játékszabályok, – megkötések, illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotása és módosítása – segítik a kooperatív, csoportos feladatok egyre hatékonyabb megoldásait.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>Fogók közbeni szerepek szabad megválasztása.</p> <p>Előre meghatározott futó- vagy fogójátékok egy-egy szabályának módosításai (ház, megfogás, szabadítás, létszám, eszköz, terület stb.).</p> <p>Kisjátékok és mérkőzésjátékok módosítása 1-3 szempont figyelembevételével:</p> <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma, mérete, fajtája; - a pont (gól) szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; 		<p><i>Matematika:</i> számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - labdaszerzés módja; - játéktér formája; - célfelület helye, mérete, formája, száma, szöge; - labdabirtoklás módja (pl. érintésszám, érintőfelület, végtag); - esélykiegyenlítő variációk (pl. joker játékos, átállás); - területi korlátozások; - egyéb eszközök bekapcsolása.	<i>közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása, látványok megfigyelése, tárgy- és környezetkultúra, kifejezés, alkotás</i>
5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS <p>A játékok módosítási lehetőségeinek elnevezései, a játékok megnevezései, a játékszabályok alkalmazása, módosítási lehetőségei.</p>	
Taktikai ismeretek: <p>A kreatív játékokban az 1:1 elleni játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása. <p>A kreatív játékokban a játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p>A változatos döntéshozatali szituációk eredményeként a tanulók döntéshozó képessége javul. A testnevelés órai szituációkban a döntéshozatalból fakadó helyzetek (vita, helyes megoldás, tervezés stb.) kezelése és a döntés melletti érvelés is tudatosan fejlődik.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. MÉRKŐZÉS JÁTÉKOK	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	A 3:3 elleni mérkőzésjátékok alapszabályainak ismerete. A játékhöz szükséges alapmozgások fokozatosan gyorsuló végrehajtása (futás, irányváltoztatás, rúgás és labdaátvétel).	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A játékot alkotó mozgások és mozdulatok alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatok gyarapodása. A kontrollált versenyjátékok elfogadásán, megértésén és alkalmazásán keresztül a játékhöz kapcsolódó érzelmi kötődés fenntartása a 4+1 elleni játék során is.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>6.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>4+1 elleni kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó, támadókra és védőkre vonatkozó megkötések, szabálmódosítások; - játéktér mérete, formája; 		<p><i>Matematika: számolás, térbeli tájékozódás, összehasonlítások</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - területi korlátozások; - kapuk száma, szöge, mérete, elhelyezése; - gólszerzés módja; - csere módja; - esélykiegyenlítés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja. <p>6.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Mérkőzés játékokban a játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására és a célfelület elérésére irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre és labdaszerzésre irányuló tevékenység, helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés). <p>A testnevelés órai versengés és kooperációs szituációk tudatos megélése eredményeként az adott versengő vagy együttműködő szituáció tudatos, aktív végrehajtása során alakul ki az aktív, kereső magatartás a versengő és kooperatív helyzetek keresésére, azok megoldására.</p>	<p><i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i></p> <p><i>Magyar nyelv- és irodalom: kommunikációs jelek felismerése és értelmezése</i></p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Játékfeladat, játékszabály, helyezkedés, labdatartás, üres terület, védekezés, támadás, összjáték, egyszerű technikai elemek és szabályok, együttműködés csapaton belül, sportszerűség, győztes, vesztes, megegyezés, különbözőség, másság, elfogadás, szabályszegés, szabálykövetés.</p>

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	
<p>Testtudat és térbeli tudatosság</p> <p>A tanuló váljon képessé a természetes hely- és helyzetváltoztató mozgásformák időkénszer alatti végrehajtására, különböző irány- és útvonal-kombinációkban. Képes a térben fokozódó sebesség mellett, változó körülmények között biztonságosan haladni.</p> <p>Egyéni labdás koordinációfejlesztés</p> <p>A tanuló váljon képessé fokozódó sebesség mellett a labda folyamatos kontrollálására változó körülmények között. Tudatosan alkalmazza a labdavezetés, labdaátvétel és a rúgás alaptechnikáit, alkalmazkodva a különböző, taktikai jellegű játékhelyzetekhez.</p> <p>Együttműködés a társsal, társakkal</p> <p>A tanuló váljon képessé páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő passzgyakorlatok pontosságra és sebességre törekvő végrehajtására. Legyen képes együttműködni egy vagy két társával a labda birtoklása, a támadások vezetése és befejezése érdekében.</p> <p>Kisjátékok</p> <p>A tanuló ismerje és alkalmazza a helyezkedés és a labdacentrikus védekezés alapjait játékok</p>	

közben. Támadásban felismeri a kedvezőbb játékhelyzetben lévő társat, és törekszik megjátszására. Védekezésben az ellenfél labdás játékosára nyomást gyakorol, emellett törekszik az elvesztett labda azonnali visszaszerzésére.

Kreatív játékok

A tanuló váljon képessé pedagógus segítsége mellett a kisjátékok vagy a mérkőzésjátékok szabályait 1-3 szempont alapján célszerűen módosítani, megváltoztatni.

Mérkőzésjátékok

A tanuló váljon képessé játék közben tudatosan a labda megszerzésére törekvő mozgásokat végrehajtani, védekezésben tudatosan a labda és a saját kapuja közé helyezkedni. Képes tudatosan úgy helyezkedni támadásban, hogy ha labdát kap, akkor közvetlenül gólt tudjon szerezni, miközben folyamatosan igyekszik játékban maradni.

5-8. ÉVFOLYAM

Ezek az évfolyamok a tanulók a mozgástanulás és gondolkodás magasabb szintjére lépnek. Az iskolai labdarúgás szempontjából ez alapvetően a taktikai helyzetek bővülését, azok megoldását, megismerését jelenti. Az iskolai labdarúgás 1-4. évfolyamain megismert technikai és alaptaktikai elemek bonyolódása, összetettebbé válása figyelhető meg ebben a korosztályban. A játéktér tudatos szélességi és mélységi kihasználása kiemelt taktikai lehetőség az élvezetes, játékközpontú labdarúgás kialakítása szempontjából. Ezt célozva valósul meg 5. évfolyamtól az életkori sajátosságokat és a szenzitív időszakokat szem előtt tartó komplex, labdarúgás-specifikus készség- és képességfejlesztés.

Az iskolai labdarúgás az alapfokú nevelés-oktatás ezen szakaszában az általános kerettantervben megjelenő sportjátékokat, azon belül labdarúgást előkészítő, illetve labdarúgás-specifikus tartalmakra épülve a labdarúgás sportág mélyebb, alaposabb elsajátítását teszi lehetővé. Bár a kerettanterv 5-8. évfolyamaira vonatkozó alkalmazásához nem szükségszerű az 1-4. évfolyamaira vonatkozó tematikai egységeinek ismerete, azonban ennek hiányában az 5-8. évfolyamokon megjelenő tartalmak minél alaposabb elsajátítása érdekében fokozottabb előkészítés szükséges. Ebben az esetben ajánlott, hogy az 5-6. évfolyamokon kerüljön beépítésre 14 olyan előkészítő óra, amelyeket javasolt az 1-4. évfolyamokon megjelenő egyes alapvető tartalmak, így különösen a „Testtudat és térbeli tudatosság”, valamint a „Együttműködés a társal, társakkal” tematikai egységek feldolgozására fordítani.

Az életkori sajátosságoknak megfelelően tovább mélyülnek és bővülnek a sportolás, az aktív pihenés alkalmazásához szükséges ismeretek és a mozgásos tevékenységek, valamint az ehhez tartozó kompetenciák. Az iskolai labdarúgás nagyban hozzájárul a tanulók egész életen át tartó tanulási kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez.

Az iskolai labdarúgás kerettantervben megjelenő mozgásos és elméleti tartalmak sikeres felhasználása érdekében inkább a tanuló változó körülményekhez kapcsolódó alkalmazkodóképessége és nem a mozgásreprodukáló képessége kerül fejlesztésre. A különböző testgyakorlási formák hozzájárulnak az általános értékteremtés mellett a közös és az egyéni érdekek képviseléséhez, valamint erősítik a tantárgy alapvető és aktuális motivációs tényezőit, pl. ötletszerzés, élményszerzés, jókedv, kaland, testformálás, kikapcsolódás, feszültségvezetés, örömszerzés, baráti kör, önmegvalósítás, teljesítménykontroll, sportolási divatok.

A labdarúgásra jellemző taktikai helyzetek megoldásához a sportági technikák hatékonyabb, gyorsabb, pontosabb végrehajtása figyelhető meg. Ezzel párhuzamosan a kis játékok során megismert, külön-külön jelentkező taktikai-technikai tudás a mérkőzésjátékok és a kreatív játékok során is érzékelhetően megjelenik. Ennek következtében megfigyelhető a támadó és a védő csapatrészek közötti célirányos együttműködés, tudatos szerepvállalás.

A taktikai elemek bonyolultsága megköveteli a tanulóktól az egymás közti kommunikációt. A játék sikerességéhez elkerülhetetlen a társakkal történő kapcsolatok kiépítése és működtetése. A csapatsportok közösségformáló ereje a társak kisegítéséből és a társak helyzetbe hozásából fakad. A társ megsegítése mind támadásban, mind védekezésben alkotja az iskolai labdarúgás taktikai elemein keresztül a tanulók társas kapcsolatainak erősítését, színvonalának emelkedését.

A heti két órában megvalósuló az iskolai labdarúgás élményszerző és közösségteremtő erején keresztül fejleszti a tanulók kompetenciáit, és felkészíti őket a társadalomban betöltendő szerepükre, valamint megalapozza az egész életen át tartó, egészségtudatos magatartás szemléletének kialakulását.

5-6. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. EGYÉNI LABDÁS KOORDINÁCIÓFEJLESZTÉS	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Jártas a természetes manipulatív alapkészségek változó körülmények közötti alkalmazásában. A labdakontroll hatékony megléte fokozódó sebesség mellett, hatékony vizuális információfeldolgozással párhuzamosan. Alapszintű sportági labdás technikák elméleti és gyakorlati ismerete, használata.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A labdarúgásban releváns alap manipulatív mozgáskészségekre építve olyan sportág-specifikus mozgásminták, technikai elemek kialakítása, amelyek a taktikai értelemben bonyolultabb játékhelyzetek megoldásához szükségesek.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben, a saját térben különböző testrészekkel: <ul style="list-style-type: none"> - görgetések, húzások, tolások a lábfej különböző részeivel (talppal, belsővel, belső csüddel, külsővel, külső csüddel, teljes csüddel); - általános ügyességfejlesztő gyakorlatok lufival, strandlabdával, gumilabdával, röplabdával, könnyű futball labdával, babzsákkal, lábtoll-labdával; - emelgetés (ún. dekázás) lábbal és a test különböző részeivel pattanás nélkül, vagy egy pattanásból; - rúgómozdulatok különböző labdákkal és hálós labdával; - kreatív egyéni „trükközés” különböző labdákkal és hálós labdával. Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok rúgófallal és kapuval szemben: <ul style="list-style-type: none"> - rúgások és labdaátvételek a lábfej különböző részeivel; - célba rúgások; - guruló labda megállítása talppal, belsővel; - guruló labda átvétele talppal, belsővel, majd abból ritmusváltás és irányváltoztatás; - különböző szögből és magasságból érkező labdák lekezelése, átvétele különböző testrészekkel (csüd, belső, comb, mellkas, stb.); - rúgások kézből különböző távolságra és magasságra; - rúgás feladatok kézből, pattanásból szabadon. Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok mozgással az általános térben: <ul style="list-style-type: none"> - közepes és gyors sebességű labdavezetések akadályok között, később fokozatosan gyorsabban mozgó társak között az ütközések elkerülésével; - labdavezetések akadályok között, váltakozó sebességgel, 		<i>Matematika: számolás, térbeli tájékozódás</i> <i>Természetismeret: izmok, ízületek, anatómiai ismeretek</i>

<p>társak által meghatározottan;</p> <ul style="list-style-type: none"> - labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok közepes és gyors sebességgel; - labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok váltakozó sebességgel; - labdavezetések sokféle mértani alakzatban; - labdavezetések meghatározott útvonalakon és módon a játéktéren; - labdavezetések önállóan alkotott útvonalakon a játéktér célzott kihasználásával, és a célfelületek által meghatározottan; - labdavezetések összekötve irány- és ritmusváltoztatással; - cselezések álló akadályokkal és mozgásban lévő társakkal szemben; - rúgások közepes méretű (2-3 m széles) célfelületekre célozva; - egyéb labdaérzékelő gyakorlatok. <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Az eszközközelés játék közbeni alkalmazásának, lehetőségeinek megkülönböztetése. A játékfeladat által megkövetelt szabályok szerinti, taktikailag célszerű eszközhasználat ismerete.</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Egyéni labdás taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, pontos átadásra irányuló tevékenység; - célfelület elérésére, gólszerzésre irányuló tevékenység. <p>Az labdás koordinációfejlesztés, a helyes technikai végrehajtásra való tudatos törekvés során kialakul a tanuló akaratlagos figyelme saját testére, mozgására, melynek eredményeként képes a labdarúgáshoz tartozó terminológia szerint megérteni, meghatározni, tudatosítani a mozgás tanulása közbeni és általi testi érzéseket, érzeteket.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Cselezés, célfelület, irányváltás, ritmusváltás, húzás, sarkazás, külső csüd.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2 . KAPCSOLAT A TÁRSSAL, TÁRSAKKAL	Órakeret 24 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A kooperatív viselkedésformák, a társas felelősség megléte kontrollált versenyszituációkban is. A támadó-védő szerepek alapjainak ismerete, a társal, társakkal történő együttműködés kialakításának képessége.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az együttműködésen alapuló viselkedésformák támadó-védő kapcsolatokra történő átalakítása, csapatrészek közötti együttműködés meg tapasztalása. A támadó és védő szerepek közötti tudatos szerepváltás kialakítása.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p>		

<p>Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben és haladással, kézzel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - labdaterelések, gurítások és dobások: különböző technikával és különböző kiinduló helyzetekből, mozgásból; - többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labda használata; - társ által gurított, pattintott, levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása, levétele helyben majd haladással, különböző kiinduló helyzetekből helyben; - árnyék- és tükörgyakorlatok labdával a társ(ak) követésével. 	<p><i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i></p> <p><i>Matematika: logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i></p>
<p>Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, játékos passzgyakorlatok és játékok lábbal és egyéb testrészekkel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, közepes sebességű mozgásból szabadon, mozgó vagy irányt változtató társhoz, célra; - társ által gurított labda átvétele talppal, belsővel, majd abból ritmusváltás és irányváltoztatás kényszerítő átadások alkalmazása a játéktér különböző területein; - passzgyakorlatok különböző változatos alakzatokban társsal, társakkal szemben (pl. háromszögben, négyzetben, rombuszban); - passzgyakorlatok párban, háromfős csoportban nagyméretű célfelületre történő gólszerzési lehetőséggel. <p>Páros és csoportos kooperatív jellegű játékos mozgásos feladatok és játékok eszköz nélkül és különböző eszközökkel.</p> <p>Alapszerelés szemből, lövés és passz akadályozásának feladatai.</p>	
<p>2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Társas taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban 2:0 ellen helycserék, mögé kerülések; - támadásban 3:0 elleni helyezkedés alakzat tartásával (háromszög) és alakzat bontásával és építésével (helycserék, mögé kerülések, forgások); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (szélességi és mélységi helyezkedés, területnyitás). <p>A játékos feladatok és játékok közbeni csapattársakkal történő együttműködés nyújtotta élmények megélésének képességére alapozva a tanuló képessé válik annak kifejezésére, hogy a testnevelés órán és a szabadidejében mi az, ami segíti, támogatja az élményszerű, élvezetes labdarúgás játék kialakulását, fenntartását.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Alakzatbontás, alakzatépítés, helycserék, mögé kerülés, forgások.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>3. KISJÁTÉKOK</p>	<p>Órakeret 32 óra</p>
---	-----------------------------	-----------------------------------

Előzetes tudás	Alapszintű játéktapasztalata van a 3:2; 4:1; 4:2; 4:3 és 3:3 elleni játékokban. Képes a tanult technikai elemek – csökkenő hibaszázalék melletti – jól meghatározható taktikai környezetben történő alkalmazására.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A négy támadó játékos kapcsolatából létrejövő taktikai szituációk megismerése, alkalmazása kis játékokban. A játéktér labdarúgás-specifikus szélességi és mélységi kihasználása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Kapcsolódási pontok	
3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG	
1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok; 3:2 elleni játékok; 3:3 elleni játékok; 4:1 elleni játékok; 4:2 elleni játékok; 4:3 elleni játékok; 4:4 elleni játékok; - félaktív, aktív védővel szemben, kis- és közepes méretű célfelületekre történő gólszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás aktív védővel szemben rögzített célfelület (pl. kapu, vonal) nélkül (pl. cicajátékok) vagy célfelülettel; - kiegészítő faljátékosok bekapcsolásával; - szélességben és mélységben osztott pályán (pl. sávok); - többkapus, különböző formájú és méretű területeken.	
3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	
Taktikai ismeretek:	
Az 1:1 elleni játékban a játékhelyzetek megoldása:	
- támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása;	
A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4 elleni játékokban a játékhelyzetek megoldásai:	
- támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás).	
A kis játékokban történő aktív részvétel során a tanuló képes	

meghatározni saját pillanatnyi aktivitási szintjét, és képes megállapítani, hogy az alacsonyabb-e vagy magasabb-e a számára optimális állapotnál. Ennek megfelelően képes azonosítani azt az aktivitási szintet, amely számára a játékok közbeni jó közérzetet biztosítja, valamint képes a saját aktivitás-szintje változásának tudatos követésére.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Nyomásgyakorlás, taktikai helyzet, emberfölény, kényszerítő, cicajátékok.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. KREATÍV JÁTÉKOK	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A kreatív játékok korábbi alkalmazása során megjelenő önálló-alkotó gondolkodás. A játékszabályok, – megkötések, illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotása és módosítása – a kooperatív, csoportos feladatok közben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Játékkalkotás, meglévő játékok szabályainak módosítása részben öntevékenyen, részben tanári segítséggel, több szempont figyelembe vételével, kreatív, csapatszintű megoldásokkal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Előre meghatározott futó- vagy fogójátékok szabályainak módosításai (ház, megfogás, szabadítás, létszám, eszköz, terület stb.). Kisjátékok és mérkőzésjátékok módosítása több szempont figyelembevételével: <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma; - a pont (gól)szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások.		<i>Vizuális kultúra:</i> <i>vizuális kommunikáció</i> <i>Matematika: logika,</i> <i>valószínűség-számítás,</i> <i>térbeli alakzatok,</i> <i>tájékozódás</i>
4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4 elleni kreatív játékokban a játékhelyzetek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre, vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás). Erre az életkorra jellemző a tartós figyelem és koncentráció kialakulása, amelynek eredményeként a tanulók képessé válnak az		

apró részletekre odafigyelni. A kreatív játékok alkotása és alkalmazása során a tanulók egy adott kontextusban elsajátított mozgásos műveletet más környezetben, más végrehajtás mentén gyakorolnak. Ennek megfelelően képessé válnak a labdarúgáshoz kapcsolódó technikai és taktikai elemeket más kontextusban is adaptálni, célszerűen kivitelezni.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Területkorlátozás, kommunikáció, átlós segítségnyújtás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. MÉRKŐZÉSJÁTÉKOK	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	A 4+1 elleni mérkőzésjátékok alapszabályainak és alap taktikai elmeinek ismerete. Játékhoz szükséges alapmozgások, technikai elemek fokozatosan gyorsuló végrehajtása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A 4+1 elleni taktikai elemek hatékonyabb, pontosabb végrehajtása, sportág-specifikus technikai elemek alkalmazása a mérkőzésjátékok során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG 4+1 létszámú kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok kapussal: <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötések, szabálmódosítások; - játéktér mérete, formája; - kapuk száma, szöge, mérete, elhelyezése; - gólszerzés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja.		<i>Természetismeret: testi és lelki harmónia</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i> <i>Matematika: logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i>
5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai alapismeretek: A 4+1 létszámú mérkőzésjátékok játékhelyzeteinek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre, vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés, és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás). A testnevelő feladata megértetni és a mozgásos feladatok, mérkőzésjátékok által elősegíteni annak elfogadását, hogy a stressz életünk fontos alkotó eleme. A mérkőzésjátékok, mozgásos feladatok során a tanuló megérti, elfogadja, hogy a túlzott stressz negatívan hat a teljesítményére és közösségre. Képessé válik saját stressz		

szintjének szabályozására a labdarúgáshoz köthető mozgásos feladatokban, játékokban.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nyomásgyakorlás, taktikai helyzet, emberfölény, kényszerítő, csapatrészek összjátéka, kapus, kapuelőtér.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	
<p>Egyéni labdás koordinációfejlesztés A tanuló váljon képessé a célfelület elérését és a játékhelyzet sikeres megoldását segítő labdás technikai elemek játék közbeni kiválasztására, hatékony végrehajtására.</p> <p>Kapcsolat a társsal, társakkal A tanuló váljon képessé együttműködni egy vagy két társával a labda birtoklása, a támadások vezetése és befejezése érdekében, alakzatbontással és építéssel. A tanuló váljon képessé átlós segítség nyújtásával üres területet teremteni a labdás és labda nélküli társának a labda birtoklása vagy a támadások építése és befejezése érdekében.</p> <p>Kisjátékok A tanuló váljon képessé a különböző taktikai helyzetek közben tudatosan alakzatbontással és építéssel átlós segítségnyújtást kialakítani egy vagy két társával támadásban a labdás társának.</p> <p>Kreatív játékok A tanuló váljon képessé, pedagógus segítsége mellett, a kisjátékok, vagy a mérkőzésjátékok szabályait több szempont alapján célszerűen módosítani, megváltoztatni.</p> <p>Mérkőzésjátékok A tanuló váljon képessé a 4+1 létszámú mérkőzésjátékok közben tudatosan alakzatépítéssel és bontással átlós segítségnyújtást kialakítani támadásban és védekezésben egyaránt. Továbbá legyen képes a mérkőzés alatt a támadó és védő szerepköröknek a folyamatos váltakozásának követésére.</p>	

7-8. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. EGYÉNI LABDÁS KOORDINÁCIÓFEJLESZTÉS	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Bonyolultabb játékhelyzetek megoldásához szükséges sportág specifikus technikai elemek ismerete, célszerű végrehajtása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A labdarúgásban releváns olyan sportág-specifikus mozgásminták, technikai elemek gyors, tudatos végrehajtása, amelyek a taktikai értelemben bonyolultabb játékhelyzetek hatékony megoldásához szükségesek.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben, a saját térben különböző testrészekkel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - görgetések, húzások, tolások gyors mozgás közben a lábfej különböző részeivel (talppal, belsővel, belső csüddel, 		<p><i>Matematika: számolás, térbeli tájékozódás</i></p> <p><i>Természetismeret:</i></p>

<p>külsővel, külső csüddel, teljes csüddel);</p> <ul style="list-style-type: none"> - labdarúgás-specifikus ügyességfejlesztő gyakorlatok könnyű futball labdával, futballal, babzsákkal, lábtoll-labdával; - emelgetés (ún. dekázás) lábbal és a test különböző részeivel pattanás nélkül, vagy egy pattanásból; - rúgómozdulatok különböző labdákkal és hálós labdával; - kreatív egyéni „trükközés” különböző labdákkal és hálós labdával. <p>Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok rúgófallal és kapuval szemben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rúgások és labdaátvételek a lábfej különböző részeivel; - célba rúgások; - guruló labda átvétele talppal, belsővel, majd abból ritmusváltás és irányváltoztatás; - különböző szögből és magasságból érkező labdák lekezelése, átvétele különböző testrészekkel (csüd, belső, comb, mellkas, stb.); - rúgás feladatok kézből, pattanásból szabadon. <p>Egyéni labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok mozgással az általános térben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - közepes és gyors sebességű labdavezetések akadályok között, később fokozatosan gyorsabban mozgó társak között az ütközések elkerülésével; - labdavezetések akadályok között, váltakozó sebességgel, társak által meghatározottan; - labdavezetések és labdakontroll gyakorlatok közepes és gyors, váltakozó sebességgel; - labdavezetések meghatározott útvonalakon és módon a játéktéren; - labdavezetések önállóan alkotott útvonalakon a játéktér célzott kihasználásával, és a célfelületek által meghatározottan; - labdavezetések összekötve célszerű irány- és ritmusváltoztatással; - cselezések mozgásban lévő társakkal szemben; - rúgások közepes méretű (2-3 m széles) célfelületekre célozva; - egyéb labdaérzékelő gyakorlatok. <p>2.1. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Egyéni labdás taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, pontos átadásra irányuló tevékenység; - célfelület elérésére, gólszerzésre irányuló tevékenység. <p>Az egyéni labdás koordináció fejlesztés részeként, a tanári és a társak általi értékelések során a tanuló elfogadja a külső visszajelzés információit az önértékelés sérülése nélkül, és képes a labdarúgáshoz</p>	<p><i>izmok, ízületek, anatómiai ismeretek</i></p>
---	--

szükséges mozgásműveltség fejlesztése érdekében egyénre szabott, saját célokat kitűzni, elérni. A változatos környezeti hatások által felismeri egyéni sajátosságait, erősségeit, gyengeségeit; önmagához viszonyítja fejlődését.	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Cselezés, célfelület, irányváltás, ritmusváltás, húzás, sarkazás, külső csüd.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2 . KAPCSOLAT A TÁRSSAL, TÁRSAKKAL	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Az együttműködésre és a támadó-védő kapcsolatokra alapuló viselkedésformák ismerete, a csapatrészek közötti együttműködés megtapasztalása. Képes a támadó és védő szerepek közötti tudatos szerepváltásra.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kis játékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok során alkalmazandó két vagy több ember kapcsolatának gyakorlása támadásban és védekezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok haladással, kézzel: <ul style="list-style-type: none"> - többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labda használata; - társ által gurított, pattintott, levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása, levétele helyben majd haladással, különböző kiinduló helyzetekből helyben; - árnyék- és tükrögyakorlatok labdával a társ(ak) követésével. Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, játékos passzgyakorlatok és játékok lábbal és egyéb testrészekkel: <ul style="list-style-type: none"> - guruló labda rúgása közepes sebességű mozgásból szabadon, mozgó vagy irányt változtató társhoz, célra; - társ által gurított labda átvétele talppal, belsővel, majd abból ritmusváltás és irányváltoztatás kényszerítő átadások alkalmazása a játéktér különböző területein; - passzgyakorlatok különböző változatos alakzatokban társsal, társakkal szemben (pl. háromszögben, négyzetben, rombuszban); - passzgyakorlatok párban, háromfős csoportban nagyméretű célfelületre történő gólszerzési lehetőséggel. Páros és csoportos kooperatív jellegű játékos mozgásos feladatok és játékok eszköz nélkül és különböző eszközökkel. Alapszerelés szemből, lövés és passz akadályozásának feladatai.		<i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció <i>Matematika:</i> logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás
2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Társas taktikai elemek: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban 2:0 ellen helycserék, mögé kerülések; - támadásban 3:0 elleni helyezkedés alakzat tartásával (háromszög) és alakzat bontásával és építésével (helycserék, mögé kerülések, forgások); 		

<p>- két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (szélességi és mélységi helyezkedés, területnyitás).</p> <p>A tanuló a labdarúgás támadó és védő játékhelyezeteinek gyakorlása során a társakkal való együttműködésben magabiztossá válik, és megéli, hogy jó (önbizalom-növelő) érzés, ha erőfeszítést tesz, és a legtöbbet hozza ki a támadás és védekezés során a társakkal való együttműködésből taktikai értelemben.</p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Alakzatbontás, alakzatépítés, helycserék, mögé kerülés, forgások.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. KISJÁTÉKOK	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Jártasságszintű játéktapasztalata van a 3:2; 4:1; 4:2; 4:3 és 3:3 elleni játékokban. Képes a tanult technikai elemek – csökkenő hibaszázalék melletti – jól meghatározható taktikai környezetben történő alkalmazására.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A négy támadó játékos kapcsolatából létrejövő taktikai szituációk megoldása kis játékokban. A játéktér labdarúgás-specifikus szélességi és mélységi kihasználása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG</p> <p>1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok; 3:2 elleni játékok; 3:3 elleni játékok; 4:1 elleni játékok; 4:2 elleni játékok; 4:3 elleni játékok; 4:4 elleni játékok;</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktív védővel szemben, kis- és közepes méretű célfelületekre történő gólszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás aktív védővel szemben rögzített célfelület (pl. kapu, vonal) nélkül (pl. cicajátékok) vagy célfelülettel; - kiegészítő faljátékosok bekapcsolásával; - szélességben és mélységben osztott pályán (pl. sávok); - többkapus, különböző formájú és méretű területeken. <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Az 1:1 elleni játékokban a játékhelyzetek megoldása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzés megakadályozása. <p>A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4 elleni játékokban a játékhelyzetek megoldásai:</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> <i>vizuális kommunikáció</i></p> <p><i>Matematika: logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás). <p>A szabályok elfogadása és betartása során a tanulók játék közben egyre inkább észreveszik a sportszerű és sportszerűtlen szituációkat. A tanulóknak ezáltal kialakul a társak jogosan eltérő igényeinek, szempontjainak önkéntelen, majd tudatos megélése, és figyelembevétele.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nyomásgyakorlás, taktikai helyzet, emberfölny, kényszerítő, cicajátékok.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. KREATÍV JÁTÉKOK	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	A kreatív játékok korábbi alkalmazása során megjelenő önálló-alkotó gondolkodás. A játékszabályok – megkötések, illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotása és módosítása – a kooperatív, csoportos feladatok közben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Játékkalkotás, meglévő játékok szabályainak módosítása nagyobb részben öntevékenyen, kevés tanári segítséggel, több szempont figyelembevételével, kreatív, csapatszintű megoldásokkal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Előre meghatározott futó- vagy fogójátékok szabályainak módosításai (ház, megfogás, szabadítás, létszám, eszköz, terület stb.). Kisjátékok és mérkőzésjátékok módosítása több szempont figyelembevételével: <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma; - a pont (gól)szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások.		<i>Vizuális kultúra:</i> <i>vizuális kommunikáció</i> <i>Matematika: logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i>
4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4 elleni kreatív játékokban a játékhelyzetek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység;		

<ul style="list-style-type: none"> - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás). <p>A játékkalkotás folyamatában a kreatív feladatmegoldások elősegítik, hogy a tanulók képesek legyenek megélni az örömteli kapcsolatokat a játék közvetítő szerepe által, valamint kialakul a felelősségük saját maguk és mások iránt, amelynek eredményeként megjelenik az önzetlen magatartás.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Területkorlátozás, kommunikáció, átlós segítségnyújtás, felelősség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. MÉRKŐZÉSJÁTÉKOK	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	A 4+1 elleni mérkőzésjátékok alapszabályainak és alap taktikai elmeinek ismerete. Játékhoz szükséges alapmozgások, a technikai elemek taktikai helyzetnek megfelelő végrehajtása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A 4+1 elleni taktikai elemek hatékonyabb, pontosabb, egyre gyorsuló végrehajtása, a sportág-specifikus technikai elemek alkalmazása a mérkőzésjátékok során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG 4+1 létszámú kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok kapussal: <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötések, szabálmódosítások; - játéktér mérete, formája; - kapuk száma, szöge, mérete, elhelyezése; - gólszerzés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja. 5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai alapismeretek: A 4+1 létszámú mérkőzésjátékok játékhelyzeteinek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); 		<i>Természetismeret: testi és lelki harmónia</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i> <i>Matematika: logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i>

<ul style="list-style-type: none"> - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás). <p>A tanuló az iskolai labdarúgás mozgásos feladatainak és játékhelyezeteinek végrehajtása során keresi azokat a helyzeteket, ahol önfeledten lehet jelen mozgás közben, ami hozzásegíti ahhoz, hogy megtapasztalja, megismerje, azonosítsa a flow élményt. Ebben az életkorban már szükséges a feladattudat kialakulása, a nehéz, kihívást jelentő feladatok megoldására irányuló törekvés is.</p>		
Kulcsfogalmak/fogalmak	Nyomásgyakorlás, taktikai helyzet, emberfölny, kényszerítő, csapatrészek összjátéka, kapus, kapuelőtér.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	6. FESZTIVÁLSZERVEZÉS		Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Ügyességfejlesztő játékos feladatok, kis játékok, mérkőzésjátékok ismerete.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Iskolai fesztivál jellegű, több állomásos foglalkozás kialakítása, megszervezése, lebonyolítása, kezdetben direkt tanári irányítással, majd egyre inkább közös tervezési feladatként.		
Ismeretek/fejlesztési követelmények			Kapcsolódási pontok
6.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG A korábban megismert technikai, taktikai ismeretek, feladatok, kisjátékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok fesztiválszerű alkalmazása, lebonyolítása.			<i>Természetismeret: testi és lelki harmónia</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i> <i>Matematika: logika, valószínűség-számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i>
6.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A fesztivál lebonyolításához tartozó ismeretek: tervezés, szervezés, állomások kialakítása (játékok), lebonyolítás (állomások felügyelete), játékvezetés. A tanuló az iskolai labdarúgáshoz kapcsolódóan keresi azokat a helyzeteket, ahol önfeledten lehet jelen mozgás közben, illetve ahol társaival megélhet hasonló élményeket. Ehhez kapcsolódóan tanári segítséggel, feladatának tudatában, felelősen és aktívan vesz részt a fesztivál jellegű foglalkozásainak tervezésében, szervezésében, lebonyolításában.			
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Fesztivál, körállomás, tematika, csapatkialakítás.		

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

Egyéni labdás koordinációfejlesztés

A tanuló váljon képessé a célfelület elérését és a játékhelyzet sikeres megoldását segítő labdás technikai elemek összetett játékhelyzetek közbeni hatékony végrehajtására.

Kapcsolat a társsal, társakkal

A tanuló váljon képessé tudatosan a játékban átlós segítség nyújtásával üres területet teremteni a labdás és labda nélküli társának a labda birtoklása vagy a támadások építése és befejezése érdekében. Továbbá legyen képes a labda helyzetétől függően, átlós segítségnyújtással védekezni.

Kisjátékok

A tanuló váljon képessé a játék közben tudatosan alakzatbontással és építéssel átlós segítségnyújtást kialakítani egy vagy két társával támadásban a labdás társának, illetve védekezésben a labdás ellenfelet megtámadó társának. Legyen képes a különböző taktikai helyzetek felismerésére és azokkal kapcsolatban egy lehetséges megoldás megtalálására.

Kreatív játékok

A tanuló váljon képessé a kisjátékok, vagy a mérkőzésjátékok szabályait egy vagy két szempont megváltoztatásával úgy megváltoztatni, hogy az adott játék taktikai célja ne változzon.

Mérkőzésjátékok

A tanuló váljon képessé a 4+1 létszámú mérkőzésjátékok közben tudatosan alakzatépítéssel és bontással átlós segítségnyújtást kialakítani támadásban és védekezésben egyaránt. Továbbá legyen képes a mérkőzés alatt a támadó és védő szerepköröknek a folyamatos váltakozásának követésére és a szerepek folyamatos betöltésére.

Fesztiválszervezés

A tanuló váljon képessé tanári irányítás mellett a fesztivál állomásainak megtervezésére, megépítésére és az állomásokon történő önálló gyakorlásra.

9-12. ÉVFOLYAM

Az iskolai labdarúgás kerettanterv 9-12. évfolyamokon történő alkalmazása feltételezi, hogy a programban részt vevő tanulók az ezt megelőző iskolafokokon (különösen 5-8. évfolyamokon) már elsajátították a labdarúgáshoz kapcsolódó ismeret, képesség és attitűd elemeket. Ennek hiányában a kerettanterv 9-12. évfolyamokon első alkalommal történő megvalósítása fokozott előkészítést és a tanulók felzárkóztatását igényli. Ebben az esetben ajánlott, hogy a 9-10. évfolyamokon kerüljön beépítésre 14 olyan előkészítő óra, amelyeket javasolt az 5-8. évfolyamokon megjelenő egyes alapvető tartalmak, így különösen a „Kisjátékok” valamint a „Fesztiválszervezés” tematikai egységek feldolgozására fordítani.

9-12. évfolyamokon a tanuló alapvetően képessé válik az eddig megszerzett tudás, kompetenciák birtokában a tárgyi tudása továbbfejlesztésére. Az iskolai labdarúgás ebben az életszakaszban hatékony eszköze lehet a civilizációs betegségek elleni küzdelemnek, az inaktív életmód megelőzésének. A tanulmányait befejező fiatal képes a mozgáskommunikáció sokoldalú felhasználására, a testi képességekhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználására, az egyéni és társas játékok, sporttevékenységek

szervezéséhez szükséges ismeretek átadására és bemutatására, mindezeket képes az iskolai labdarúgás szellemiségében, annak formai keretében megjeleníteni.

A köznevelés kimeneti szakaszához közeledve az iskolai labdarúgás esetében is tudatosan tervezett módon megjelenik a testkultúrához tartozó, a sportkultúrát és sportműveltséget fejlesztő szabályorientált, élettani, anatómiai, illetve sporttörténeti oktatás.

Az évfolyamszakasz végén – amely az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasznak tekinthető – előtérbe lép a pályorientáció, a saját életút iránti felelősségvállalás. A tanulók értik, tudják a kultúra és a testkultúra, ezen belül az iskolai labdarúgás filozófián alapuló labdarúgás kapcsolatrendszerét, értékeit, felhasználhatóságát, a testi és a lelki egészség megőrzésére vonatkozó lehetőségeket.

Mindezek adják az egészségtudatos, sportos felnőtt élet megélésének bázisát. Megteremtik az élethosszig tartó mozgásos tevékenységekhez szükséges felelős döntések elegendő és rugalmasan bővíthető információs készletét. Az alapvető, egészséggel és önismerettel kapcsolatos értékek elsajátítása ebben az életkorban már tudatosan történik.

Ebben az életkorban az iskolai labdarúgás taktikai repertoárja megegyezik a professzionális labdarúgás taktikai alapjaival. A tanulók képessé válnak az ismereteik alapján a játék közben a legmagasabb taktikai igényeket kielégítő játékot játszani. Az iskolai labdarúgás filozófiájának megfelelően a játék szeretetért történő játékot részesítik előnyben, miközben szurkolóként értik a professzionális labdarúgás pályán történő eseményeit, azt, hogy mi miért történik a játék közben, így egy professzionális labdarúgó mérkőzés megtekintése nagyobb élvezetet és örömforrást tud nyújtani. Mivel a tanulók már rendelkeznek az egész életen át alkalmazható labdarúgás specifikus technikai és taktikai tudással, tapasztalattal, képesek az iskolai labdarúgás filozófiáját környezetükben képviselni, önállóan játékot szervezni.

A tanulók által szervezett, lebonyolított fesztivál jellegű foglalkozások keretét biztosítanak az új tudás és készségek megszerzésének, feldolgozásának és beépítésének. Ennek birtokában a tanulók egyre nagyobb önállóság mellett fejlesztik azon képességeiket, melyekkel a feladatok végrehajtásában az előzetesen tanultakra és az élettapasztalatra építenek annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában fel tudják használni.

9-10. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. KAPCSOLAT A TÁRSSAL, TÁRSAKKAL	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A kis játékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok során alkalmazandó két vagy több ember kapcsolatának ismerete és alap szintű alkalmazása támadásban és védekezésben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A kis játékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok során alkalmazandó két vagy több ember kapcsolatának taktikailag hatékony alkalmazása támadásban és védekezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben és haladással, kézzel: <ul style="list-style-type: none"> - labdaterelések, gurítások és dobások: különböző technikával és különböző kiinduló helyzetekből, mozgásból; - többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labda használata; 		<i>Matematika: logika, valószínűség számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i>

<ul style="list-style-type: none"> - társ által gurított, pattintott, levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása, levétele haladással, különböző kiinduló helyzetekből. <p>Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, passzgyakorlatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, közepes sebességű mozgásból szabadon, mozgó vagy irányt változtató társhoz, célra; - társ által gurított labda átvétele talppal, belsővel, majd abból gyors ritmusváltás és irányváltoztatás kényszerítő átadások alkalmazása a játéktér különböző területein; - passzgyakorlatok különböző változatos alakzatokban társsal, társakkal szemben helyben és haladással (pl. háromszögben, négyzetben, rombuszban); - passzgyakorlatok párban, háromfős csoportban különböző célfelületekre történő gólszerzési lehetőséggel. <p>Páros és csoportos kooperatív jellegű játékos mozgásos feladatok és játékok eszköz nélkül és különböző eszközökkel.</p> <p>Alapszerelés szemből, megelőző szerelés, lövés és passz akadályozásának feladatai.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS</p> <p>Taktikai ismeretek:</p> <p>Egyéni labdás taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, pontos átadásra irányuló tevékenység; - célfelület elérésére, gólszerzésre irányuló tevékenység. <p>Társas taktikai elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban 2:0 ellen helycserék, mögé kerülések; - támadásban 3:0 elleni helyezkedés alakzat tartásával (háromszög) és alakzat bontásával és építésével (helycserék, mögé kerülések, forgások); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (szélességi és mélységi helyezkedés, területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>A tanuló a labdarúgás közben felmerülő saját és társas problémák megoldására, az ellentmondásos helyzetek, etikai dilemmák ütköztetésére tudatosan odafigyel, kialakult technikákkal, gyakorlattal rendelkezik. Felismeri, betartja, és esetenként alakítja a személyi és tárgyi környezet megóvásával kapcsolatos szabályokat, ennek okán a vitás szituációk megoldása egyre kevésbé igényli a pedagógus beavatkozását.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális kommunikáció</p> <p><i>Fizika:</i> egyensúly, tömegközéppont.</p> <p><i>Etika:</i> társas viselkedés, kooperatív munka</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Megelőző szerelés, területváltás.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. KISJÁTEKOK	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	Jártasság szintű játéktapasztalata van a 3:2; 4:1; 4:2; 4:3; 3:3 és a 4:4 elleni játékokban. Képes a tanult technikai elemek – csökkenő hibaszázalék melletti – jól meghatározható taktikai környezetben történő alkalmazására.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Az öt támadó játékos kapcsolatából létrejövő taktikai szituációk megismerése, alkalmazása kis játékokban. A játéktér labdarúgás specifikus szélességi és mélységi kihasználása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG 1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok; 3:2 elleni játékok; 3:3 elleni játékok; 4:1 elleni játékok; 4:2 elleni játékok; 4:3 elleni játékok; 4:4 elleni játékok; 5:3 elleni játékok; 5:4 elleni játékok: <ul style="list-style-type: none"> - aktív védővel szemben, 3x2 méteres kapura történő gólszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás, labdabirtoklás-váltás aktív védővel, védőkkel szemben rögzített célfelület (pl. kapu, vonal) nélkül (pl. cicajátékok) vagy célfelülettel; - kiegészítő faljátékosok bekapcsolásával; - szélességben és mélységben osztott pályán (pl. sávok, negyed-pályák); - többkapus, különböző formájú és méretű területeken. 		<i>Matematika: logika, valószínűség számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i>
2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Az 1:1 elleni játékban a játékhelyzetek megoldása: <ul style="list-style-type: none"> - támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása. A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4; 5:3; 5:4 elleni játékokban a játékhelyzetek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő 		

<p>helyezkedés);</p> <ul style="list-style-type: none"> - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>Ebben az életkorban a versengő magatartás megfelelő fejlesztés mellett túlmutat a társak „legyőzésén”. A tanuló bonyolult játékhelyzetekben zajló versengő és együttműködő helyzetek között célszerűen tesz különbséget. Ennek alapján előtérbe kerül a versengés önfejlesztést fokozó aspektusa, amelynek eredményeként – központi célként – az önfejlődés kerül a középpontba, amely optimális esetben a közösségi célok elérését is segíti.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Labdabirtoklás-váltás, negyed pálya, hosszanti tengely.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. KREATÍV JÁTÉKOK	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A kreatív játékok korábbi alkalmazása során megjelenő önálló, alkotó gondolkodás. A játékszabályok – megkötések illetve a játéktevékenység egyes elemeinek megalkotása és módosítása – a kooperatív, csoportos feladatok közben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Játékkalkotás, meglévő játékok szabályainak módosítása majdnem teljesen öntevékenyen, több, taktikailag releváns szempont figyelembe vételével, kreatív, csapatszintű megoldásokkal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Kisjátékok és mérkőzésjátékok módosítása több szempont figyelembevételével:</p> <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma; - a pont (gól)szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások; - taktikai helyzetek. <p>3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4; 5:3; 5:4 elleni kreatív játékokban a játékhelyzetek megoldásai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő 		<p><i>Etika: társas viselkedés, önismeret, énkép, jellem, önreflexió, kooperatív munka</i></p> <p><i>Matematika: logika, valószínűség számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i></p> <p><i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i></p>

<p>helyezkedés);</p> <ul style="list-style-type: none"> - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>A tanulók a bonyolultabb játékhelyzetek, feladatok megoldása során célszerűen, hatékonyan irányítják figyelmüket a különböző feladat-összetevőkre, azok között gyorsan váltanak. A figyelem megosztásának képessége összetett figyelmet és fókuszváltást igénylő gyakorlatokkal fejleszthető.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Összetett figyelem, figyelemmegosztás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. MÉRKŐZÉSJÁTEKOK	Órakeret 34 óra
Előzetes tudás	Az 5:5 elleni mérkőzésjátékok szabályainak és taktikai elmeinek ismerete. A játékhoz szükséges specifikus mozgások, technikai elemek taktikai helyzetnek megfelelő végrehajtása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Az 5:5 és 6:6 elleni taktikai elemek hatékony, pontos végrehajtása, a sportág-specifikus technikai elemek alkalmazása a mérkőzésjátékok során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG 4+1 vagy 5+1 létszámú kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok kapussal. Különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötésekkel, szabálmódosításokkal: <ul style="list-style-type: none"> - játéktér mérete, formája; - kapuk száma, szöge, mérete, elhelyezése; - gólszerzés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja.		<i>Matematika: logika, valószínűségszámítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i> <i>Etika: társas viselkedés, önismeret, énkép, jellem, önreflexió, kooperatív munka</i>
4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Az 5:5 elleni mérkőzésjátékok játékhelyzeteinek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben;		

<ul style="list-style-type: none"> - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>Ebben az életkorban a tanulók tartósan képesek figyelembe venni mások szándékait, véleményét, vágyait a közös célok elérése érdekében. A labdarúgás során kialakuló játékhelyzetekben fontos számukra az ellenfél tisztelete, törekszenek a csoportkonszenzus elősegítésére, valamint segítik, serkentik mások részvételét a játéktevékenységek során.</p>	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Szabálytörténet, iskolai labdarúgás filozófia, labdarúgás sportág történet

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. FESZTIVÁLSZERVEZÉS	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Ügyességfejlesztő játékos feladatok, kis játékok, mérkőzésjátékok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Fesztivál jellegű, több állomásos foglalkozás kialakítása, megszervezése, lebonyolítása, kevés direkt tanári irányítással, javarészt közös tervezési feladatként.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG A korábban megismert kis-, kreatív- és mérkőzésjátékok fesztiválszerű alkalmazása, lebonyolítása.		<i>Biológia-egészségtan: elsősegély</i> <i>Etika: társas viselkedés, kooperatív munka</i>
5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A fesztivál lebonyolításához tartozó ismeretek: tervezés, szervezés, állomások kialakítása (játékok), lebonyolítás (állomások felügyelete), játékvezetés. A tanuló megtapasztalja, hogy autonómiájának hiányában a feladatok jelentős mértékben vagy teljesen elveszítik lelkesítő jellegüket, így nehezebben lesz majd képes azokat megoldani. Ezen alapulva a fesztivál jellegű foglalkozások során megélt autonómia és a sport általi közös élmény motiváló hatásának igénye a szabadidőben is állandó, belső motiváción alapuló tényezővé válik.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egész életen át tartó tanulás, egészségtudatos, aktív életvitel.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

Kapcsolat a társsal, társakkal

A tanuló váljon képessé tudatosan a játékban átlós segítség nyújtásával üres területet teremteni a labdás és labda nélküli társának a labda birtoklása vagy a támadások építése és befejezése érdekében. Továbbá legyen képes a labda helyzetétől függően, átlós segítségnyújtással védekezni.

Kisjátékok

A tanuló váljon képessé a játék közben tudatosan átlós segítségnyújtás kialakításával a játéktér szélességét és mélységét egyaránt kihasználni támadásban (területnyitás, területváltás), védekezésben (területszűkítés). Legyen képes a különböző taktikai helyzetek felismerésére és azokkal kapcsolatban több lehetséges megoldás megtalálására.

Kreatív játékok

A tanuló váljon képessé a kisjátékok, vagy a mérkőzésjátékok szabályait több szempont megváltoztatásával úgy megváltoztatni, hogy az adott játék taktikai célja ne változzon.

Mérkőzésjátékok

A tanuló váljon képessé a mérkőzés közben tudatosan a pálya bármelyik területén alakzatépítéssel és bontással átlós segítségnyújtás kialakításával a játéktér szélességét és mélységét egyaránt kihasználni támadásban (területnyitás, területváltás), védekezésben (területszűkítés). Továbbá legyen képes a mérkőzés közben a pálya bármely területén a támadó és védő szerepkör váltásának követésére és a szerepek folyamatos betöltésére.

Fesztiválszervezés

A tanuló váljon képessé önállóan a fesztivál állomásainak megtervezésére, megépítésére, az állomásokon lévő feladatok levezénylésére.

11-12. ÉVFOLYAM

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. KAPCSOLAT A TÁRSSAL, TÁRSAKKAL	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	A kis játékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok során alkalmazandó két vagy több ember kapcsolatának ismerete és alap szintű alkalmazása támadásban és védekezésben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A kis játékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok során alkalmazandó két vagy több ember kapcsolatának taktikailag hatékony alkalmazása támadásban és védekezésben.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
1.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben és haladással, kézzel: <ul style="list-style-type: none"> - labdaterelések, gurítások és dobások: különböző technikával és különböző kiinduló helyzetekből, mozgásból; - többféle anyagú, méretű, formájú, súlyú labda használata; - társ által gurított, pattintott, levegőben érkező labdák és egyéb eszközök elkapása, levétele haladással, különböző kiinduló helyzetekből. 		<i>Matematika: logika, valószínűségszámítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i> <i>Etika: társas</i>

<p>Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, passzgyakorlatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - álló, guruló labda rúgása álló helyzetből, közepes sebességű mozgásból szabadon, mozgó vagy irányt változtató társhoz, célra; - társ által gurított labda átvétele talppal, belsővel, majd abból gyors ritmusváltás és irányváltoztatás kényszerítő átadások alkalmazása a játéktér különböző területein; - passzgyakorlatok különböző változatos alakzatokban társsal, társakkal szemben helyben és haladással (pl. háromszögben, négyzetben, rombuszban); - passzgyakorlatok párban, háromfős csoportban 3x2 méteres kapura történő gólszerzési lehetőséggel. <p>Páros és csoportos kooperatív jellegű játékos mozgásos feladatok és játékok eszköz nélkül és különböző eszközökkel. Alapszerelés szemből, megelőző szerelés, lövés és passz akadályozásának feladatai.</p> <p>1.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Egyéni labdás taktikai elemek: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, pontos átadásra irányuló tevékenység; - célfelület elérésére, gólszerzésre irányuló tevékenység. Társas taktikai elemek: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban 2:0 ellen helycserék, mögé kerülések; - támadásban 3:0 elleni helyezkedés alakzat tartásával (háromszög) és alakzat bontásával és építésével (helycserék, mögé kerülések, forgások); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (szélességi és mélységi helyezkedés, területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>A tanuló a labdarúgás közben felmerülő saját és társas problémák megoldására, az ellentmondásos helyzetek, etikai dilemmák ütköztetésére tudatosan odafigyel, kialakult technikákkal, gyakorlattal rendelkezik. Felismeri, betartja, és esetenként alakítja a személyi és tárgyi környezet megóvásával kapcsolatos szabályokat, ennek okán a vitás szituációk megoldása egyre kevésbé igényli a pedagógus beavatkozását.</p> </p>	<p><i>viselkedés, kooperatív munka</i></p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Megelőző szerelés, területváltás.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>2. KISJÁTÉKOK</p>	<p>Órakeret 36 óra</p>
---	-----------------------------	-----------------------------------

Előzetes tudás	Jártasság szintű játéktapasztalata van a 3:2; 4:1; 4:2; 4:3; 3:3 és a 4:4 elleni játékokban. Képes a tanult technikai elemek – csökkenő hibaszázalék melletti – jól meghatározható taktikai környezetben történő alkalmazására.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Az öt támadó játékos kapcsolatából létrejövő taktikai szituációk megismerése, alkalmazása kis játékokban. A játéktér labdarúgás specifikus szélességi és mélységi kihasználása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Kapcsolódási pontok	
2.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG	
1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok; 3:2 elleni játékok; 3:3 elleni játékok; 4:1 elleni játékok; 4:2 elleni játékok; 4:3 elleni játékok; 4:4 elleni játékok; 5:3 elleni játékok; 5:4 elleni játékok: - aktív védővel szemben, 3x2 méteres kapura történő gólszerzési lehetőséggel; - labdabirtoklás, labdabirtoklás-váltás aktív védővel, védőkkel szemben rögzített célfelület (pl. kapu, vonal) nélkül (pl. cicajátékok) vagy célfelülettel; - kiegészítő faljátékosok bekapcsolásával; - szélességben és mélységben osztott pályán (pl. sávok, negyed-pályák); - többkapus, különböző formájú és méretű területeken.	
2.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	
Taktikai ismeretek:	
Az 1:1 elleni játékban a játékhelyzetek megoldása:	
- támadónak a labda birtoklása és a célfelület elérése, gólszerzés; - a védőnek a labda megszerzése, a célfelület elérésének, a gólszerzésnek megakadályozása.	
A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4; 5:3; 5:4 elleni játékokban a játékhelyzetek megoldásai:	
- támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás	

<p>kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben;</p> <ul style="list-style-type: none"> - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>Ebben az életkorban a versengő magatartás megfelelő fejlesztés mellett túlmutat a társak „legyőzésén”. A tanuló bonyolult játékhelyzetekben zajló versengő és együttműködő helyzetek között célszerűen tesz különbséget. Ennek alapján előtérbe kerül a versengés önfejlesztést fokozó aspektusa, amelynek eredményeként – központi célként – az önfejlődés kerül a középpontba, amely optimális esetben a közösségi célok elérését is segíti.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Labdabirtoklás-váltás, negyed pálya, hosszanti tengely.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. KREATÍV JÁTÉKOK	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A kreatív játékok korábbi alkalmazása során megjelenő önálló-alkotó gondolkodás. A játékszabályok – megkötések, illetve a játéktevékenység elemeinek megalkotása és módosítása – a kooperatív, csoportos feladatok közben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Játékkalkotás, meglévő játékok szabályainak módosítása teljesen öntevékenyen, több, taktikailag releváns szempont figyelembe vételével, kreatív, csapatszintű megoldásokkal.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
3.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG Kisjátékok és mérkőzésjátékok módosítása több szempont figyelembevételével: <ul style="list-style-type: none"> - labdák száma; - a pont (gól)szerzés lehetősége; - a játéktéren való haladás; - célfelület helye, mérete, száma; - területkorlátozások; - taktikai helyzetek.		<i>Matematika: logika, valószínűség számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i> <i>Etika: társas viselkedés, kooperatív munka</i>
3.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A játékok módosítási lehetőségeinek elnevezései, a játékok megnevezései, a játékszabályok megismerése és alkalmazása. Taktikai ismeretek: A 2:1; 2:2; 3:1; 4:1; 3:2; 3:3; 4:2; 4:3; 4:4; 5:3; 5:4 elleni kreatív játékokban a játékhelyzetek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő		

<p>helyezkedés);</p> <ul style="list-style-type: none"> - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). <p>A tanulók a bonyolultabb játékhelyzetek, feladatok megoldása során célszerűen, hatékonyan irányítják figyelmüket a különböző feladat-összetevőkre, azok között gyorsan váltanak. A figyelem megosztásának képessége összetett figyelmet és fókuszváltást igénylő gyakorlatokkal fejleszthető.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Összetett figyelem, figyelemmegosztás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. MÉRKŐZÉSJÁTÉKOK	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	Az 5:5 és 6:6 elleni mérkőzésjátékok szabályainak és taktikai elemeinek teljes ismerete. A játékhöz szükséges specifikus mozgások, technikai elemek taktikai helyzetnek megfelelő, hatékony végrehajtása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Az 5:5 és 6:6 elleni taktikai elemek hatékony, pontos végrehajtása, a sportág specifikus technikai elemek alkalmazása a mérkőzésjátékok során.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
4.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG 5:5 elleni, kontrollált versenyjellegű mérkőzésjátékok kapussal: <ul style="list-style-type: none"> - különböző, könnyítést és sikerélményt célzó megkötések, szabálymódosítások; - játéktér mérete, formája; - kapuk száma, szöge, mérete, elhelyezése; - gólszerzés módja; - eredményszámítás megléte (van vagy nincs); - eredményszámítás módja.		<i>Matematika: logika, valószínűség számítás, térbeli alakzatok, tájékozódás</i> <i>Vizuális kultúra: vizuális kommunikáció</i>
4.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS Taktikai ismeretek: Az 5:5 elleni mérkőzésjátékok játékhelyzeteinek megoldásai: <ul style="list-style-type: none"> - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység; - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé; - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben (a támadó és a célfelület közé történő helyezkedés); - két vagy három támadó tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása (területnyitás) védővel vagy védőkkel szemben; - két vagy három védő tudatos átlós segítségnyújtás kialakítása		

(területnyitás); - a játéktér szélességi és mélységi tudatos kihasználása (területváltás). Ebben az életkorban a tanulók tartósan képesek figyelembe venni mások szándékait, véleményét, vágyait a közös célok elérése érdekében. A labdarúgás során kialakuló játékhelyzetekben fontos számára az ellenfél tisztelete, törekszik a csoportkonszenzus elősegítésére, valamint segíti, serkenti mások részvételét a játéktevékenységek során.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Csoportkonszenzus, kollektív felelősség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. FESZTIVÁLSZERVEZÉS	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás	Ügyességfejlesztő játékos feladatok, kis játékok, mérkőzésjátékok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Fesztivál jellegű, több állomásos foglalkozás kialakítása, megszervezése, lebonyolítása, teljesen öntevékenyen, közös tervezési feladatként.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
5.1. MOZGÁSMŰVELTSÉG A korábban megismert technikai, taktikai ismeretek, feladatok, kisjátékok, kreatív játékok és mérkőzésjátékok fesztiválszerű alkalmazása, lebonyolítása. 5.2. ISMERETEK, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS A fesztivál lebonyolításához tartozó ismeretek: tervezés, szervezés, állomások kialakítása (játékok), lebonyolítás (állomások felügyelete), játékvezetés. A tanuló megtapasztalja, hogy autonómiájának hiányában a feladatok jelentős mértékben vagy teljesen elveszítik lelkesítő jellegüket, így nehezebben lesz majd képes azokat megoldani. Ezen alapulva a fesztivál jellegű foglalkozások során megélt autonómia és a sport általi közös élmény motiváló hatásának igénye a szabadidőben is állandó, belső motiváción alapuló tényezővé válik.		<i>Biológia-egészségtan: az emberi szervezet működése, energianyerési folyamatok</i> <i>Etika: társas viselkedés, kooperatív munka</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egész életen át tartó tanulás, egészségtudatos, aktív életvitel.	

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

Kapcsolat a társsal, társakkal

A tanuló váljon képessé tudatosan a játékban átlós segítség nyújtásával üres területet teremteni a labdás és labda nélküli társának a labda birtoklása vagy a támadások építése és pontos befejezése érdekében. Továbbá legyen képes a labda helyzetétől függően, átlós segítségnyújtással védekezni.

Kisjátékok

A tanuló váljon képessé a játék közben tudatosan átlós segítségnyújtás kialakításával a játéktér szélességét és mélységét egyaránt kihasználni támadásban (területnyitás, területváltás), védekezésben (területszűkítés). Legyen képes a különböző taktikai helyzetek felismerésére és azokkal kapcsolatban több lehetséges megoldás megtalálására.

Kreatív játékok

A tanuló váljon képessé a kisjátékok, vagy a mérkőzésjátékok szabályait több szempont megváltoztatásával úgy megváltoztatni, hogy az adott játék taktikai célja is megváltozhat.

Mérkőzésjátékok

A tanuló váljon képessé a mérkőzés közben tudatosan a pálya bármelyik területén alakzatépítéssel és bontással átlós segítségnyújtás kialakításával eredményesen támadni és védekezni, folyamatosan az adott játék helyzetnek megfelelően játszani.

Fesztiválszervezés

A tanuló váljon képessé önállóan a fesztivál állomásainak megtervezésére, megépítésére, az állomásokon lévő feladatok levezénylésére, felügyeletére.

22